

atria

Institute on
Gender Equality and
Women's History

Suzanne Bouma
Senior Onderzoeker (Atria)
PhD-student (UvA)

Als je thuis niet veilig bent...

Our first Christmas together
I had been so excited to have
him
around
I started tiptoeing
down the stairs
And he had a surprise waiting...he threw me
a party
He knows how to spoil
a simple girl!
He called me
in front of everyone
Then he cut me off
a sprig of mistletoe
We shared a kiss underneath
Our friends cheered as
outside, the snow silently settled

8 september 2021

**Vrouw op straat doodgestoken in
Den Bosch: 'Het was een
afschuwelijk gezicht'**

SQ VISION/BART MEESTERS

**Man (31) die ex-vriendin Clarinda
doodstak was werkzaam als
onderwijzer en kindercoach**

15 september 2021

'Lichaam bij ziekenhuis Almelo is van vrouw, echtgenoot bekennt haar om het leven te hebben gebracht'

'Vaccinatieruzie leidde tot partnermoord in Almelo'

27 september 2021

Dode vrouw in Grevenbicht in Limburg, politie houdt partner aan

De politie heeft vandaag een man opgepakt voor betrokkenheid bij de dood van een 73-jarige vrouw in Grevenbicht in Limburg. Hij meldde zichzelf bij de politie. Volgens [1Limburg](#) is hij de echtgenoot van de vrouw. Ze zouden in 2012 zijn getrouwd.

De vrouw werd gisteravond dood gevonden in haar huis in de Lindenstraat. Volgens de politie ligt het motief in de relationele sfeer. Onduidelijk is hoe de vrouw om het leven is gekomen.

De Limburger meldt dat de man eerder is veroordeeld voor het doden van een partner. Hij zou in 1997 zijn toenmalige echtgenote hebben gewurgd met een stropdas om te voorkomen dat zij erachter kwam dat hij veel schulden had.

7 november 2021

Man (55) aangehouden

Vrouw (50) omgekomen bij geweldsmisdrijf Muntendam: 'Kapster deed geen vlieg kwaad'

Door **ANDRÉ SPAANSEN**
07 nov. 2021 in BINNENLAND

Lees voor

MUNTENDAM - Een 50-jarige vrouw is zondagochtend om het leven gekomen door een geweldsincident in een woning in het Groningse dorp Muntendam. Een 55-jarige man uit gemeente Midden-Groningen is aangehouden op verdenking van betrokkenheid bij het voorval. Hij zal worden gehoord. De politie vermoedt dat het gaat om een incident in de relationele sfeer.

Onderwerpen die aan bod komen

- De aard en omvang van huiselijk geweld?
- Waarom we over gendergerelateerd geweld moeten spreken?
- Van privé naar maatschappelijk probleem?

**Wat verstaan we onder
huiselijk geweld?**

Definitie van 'huiselijk geweld'

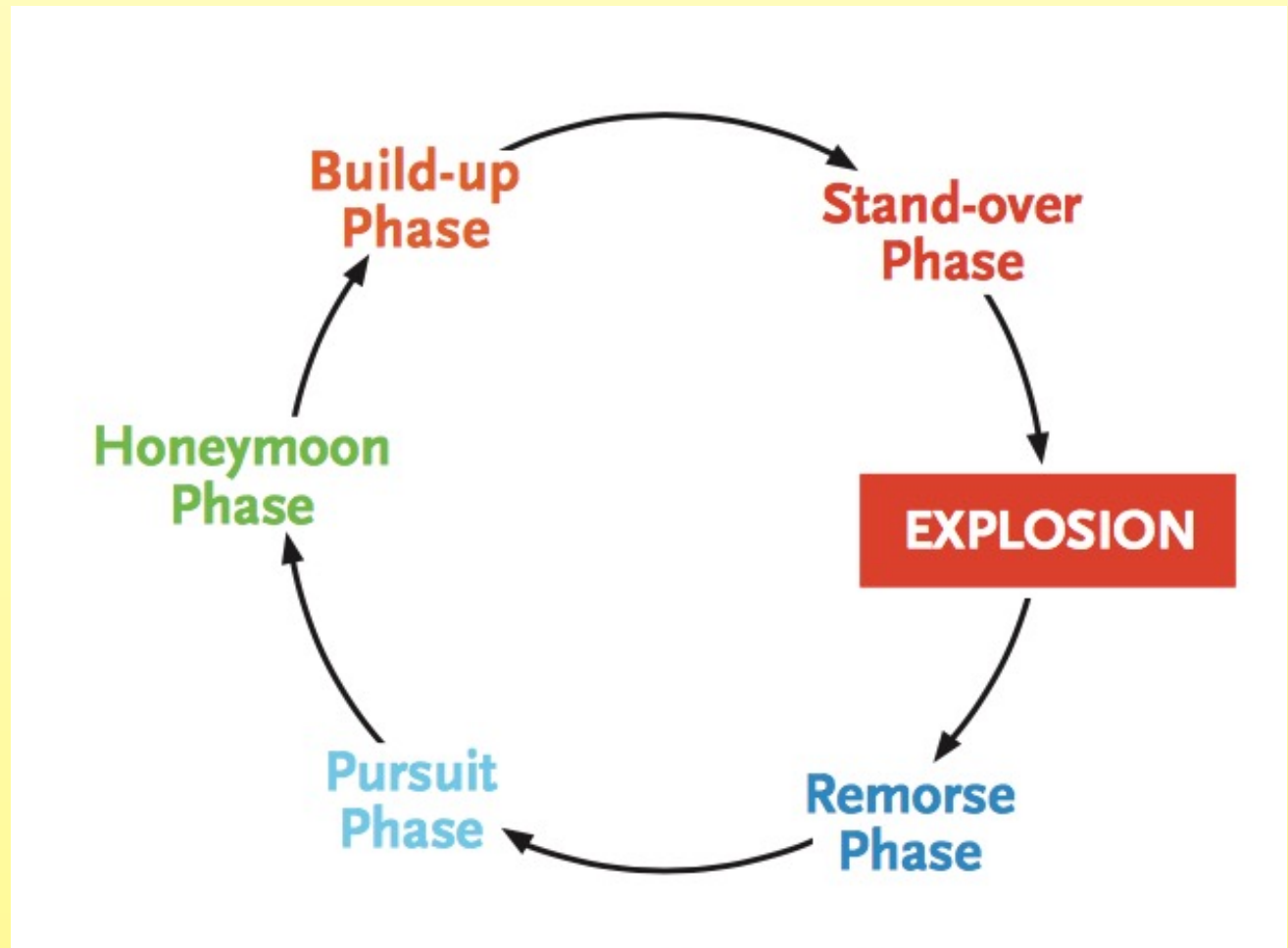
- Term 'huiselijk geweld' verwijst naar de relatie tussen slachtoffer en pleger
- De één oefent macht uit over de ander ('geweld in afhankelijkheidsrelaties')

Verschijningsvormen huiselijk geweld

- Oudermishandeling, kindermishandeling, (ex)partnergeweld, eengerelateerd geweld
- Fysiek, seksueel, psychisch, emotioneel, financieel, cyber
- Kan iedereen treffen!

Verschijningsvormen van partnergeweld

- Veelvoorkomend partnergeweld (“common couple violence”)
- Intiem terrorisme (of ook: “coercive control” (Stark 2007))
- Gewelddadig verzet

Johnson 2008; Walker 1979

Hoe laat sta ik op?

Wat zal ik nemen als ontbijt?

Wat zal ik vandaag aandoen?

Trein, bus of fiets?

Lunch mee of op het station kopen?

Nog even iets langer doorwerken?

Wat zullen we vanavond eten?

Avondje tv of Netflix?

Vanavond even met mijn ouders bellen?

Hoe laat ga ik op bed?

Zal ik een afspraak maken met vrienden voor aankomend weekend?

impact van partnergeweld enorm

Individueel niveau: kortdurende tot levenslange lichamelijke, emotionele, geestelijke, juridische en/of economische problemen

Relatie- en gezinsniveau: gevoelens van onveiligheid, verstoorde relaties, isolement, armoede, intergenerationeel geweld

Maatschappelijk niveau: materiële en immateriële kosten, direct en indirect: behandeling, opvang, hulpverlening en criminaliteit.

- De directe kosten voor werkgevers bedragen tussen de € 74 en € 192 miljoen per jaar (Regioplan, 2020)
- De kosten voor politie, justitie, zorg, arbeid en sociale zekerheid kost de Nederlandse maatschappij naar schatting 280 miljoen euro per jaar (Movisie, 2013; Korf, Meulenbeek, Mot & Brandt, 1997).

**Wat is de omvang van
huiselijk geweld?**

- Ieder jaar 200.000 slachtoffers van ernstig huiselijk geweld
- Vrouwen zijn vaker slachtoffer dan mannen, mannen vaker dader
- 60% betreft geweld tussen (ex-)partners

200.000 slachtoffers van ernstig huiselijk geweld

- 84.000 meldingen bij de politie
- 13.000 slachtoffers maken gebruik van de (vrouwen)opvang

84.000 meldingen bij de politie

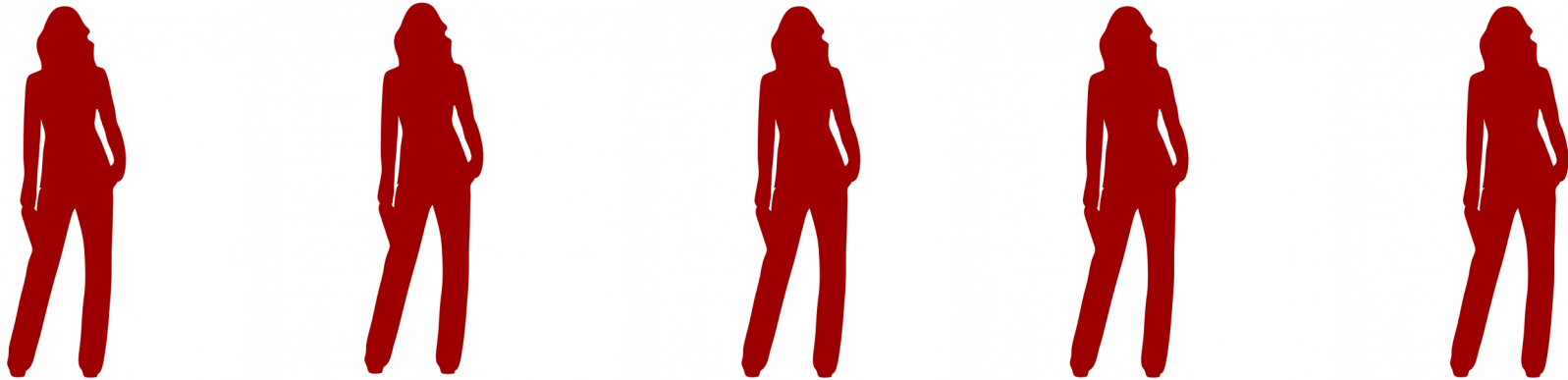
- 12.000 meldingen van (vermoedelijke) stalking
- 2.400 monde uit tot een aangifte van belaging

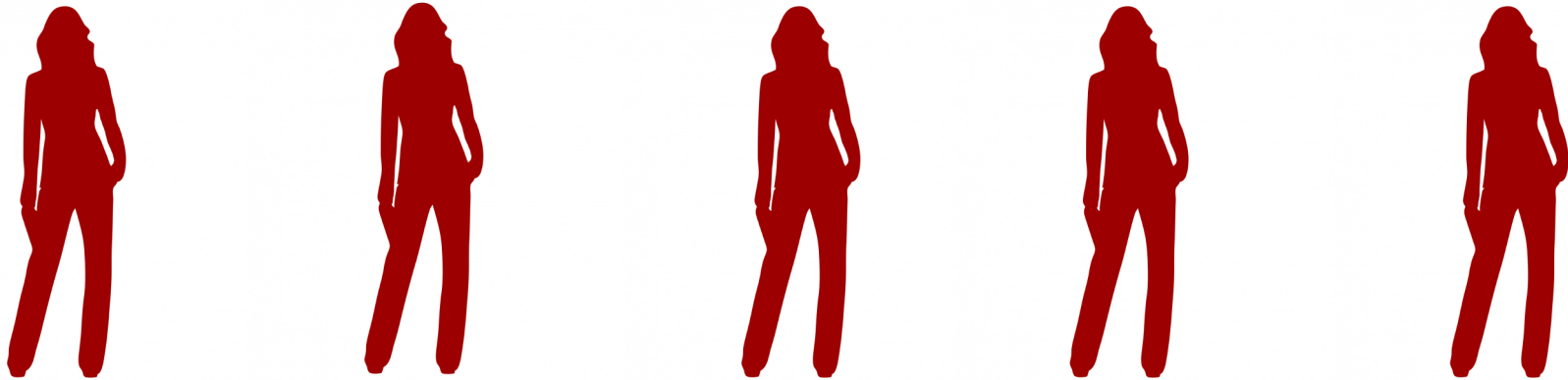
**GEWELD
TEGEN
VROUWEN**
Europese
onderzoeksgegevens
in Nederlandse context

European Union
survey results in
the Dutch context

**Violence
against
women**

73% van de vrouwen is ooit seksueel geïntimideerd

45% van alle vrouwen maakte ooit in haar leven fysiek en/of seksueel geweld mee

25% van de Nederlandse vrouwen is ooit slachtoffer geweest van fysiek en/of seksueel geweld door de (ex-)partner

IN NEDERLAND STERFT ELKE 10 DAGEN EEN VROUW ALS GEVOLG VAN HUISELIJK GEWELD

Nederland heeft een femicideprobleem

(OneWorld, 24-11-2020)

**Waarom we over
gendergerelateerd geweld
moeten spreken**

Sekse:

Biologische en fysieke verschillen tussen mannen en vrouwen

Gender:

Maatschappelijke interpretatie van mannelijke en vrouwelijke rollen

→ Historisch gegroeid

→ Cultureel bepaald

→ Afhankelijk van sociaal-economische, politieke en culturele context

Financiële (on)afhankelijkheid van vrouwen en partnergeweld: wat is het verband?

Literatuurstudie

- Vrouwen zijn ten opzichte van mannen boven proportioneel slachtoffer van (ex) partnergeweld (FRA 2014; Ferwerda & Hardeman 2013)
- Vrouwen zijn significant vaker slachtoffer van *evident* geweld (FRA 2014; Van der Veen & Bogaerts 2010)
- **Oorzaak van het geweld ligt in machtsongelijkheden en verschillen in waardering van mannen en vrouwen, ten gunste van de hogere waardering van mannen c.q. het mannelijke.**

**Van privé naar
maatschappelijk probleem?**

Protestactie Dolle Mina, 1972, fotograaf Jaap Herschel
© Spaarnestad

© Schlaman, Mieke
Demonstratie 'blauwe ogen' tegen huiselijk geweld

© Geuzebroek, Mieke
Optocht tijdens Heksennacht tegen seksueel geweld met fakkels, Amsterdam 1983. Spandoek: 'Vrouwen tegen seksueel geweld'

Veranderingen in het denken over en aanpak van geweld in Nederland

- < 1970: geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld als privé probleem
- 1970-1990: Geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld als maatschappelijk probleem (sociaal vangnet, opvang)
- 1990-2000: : Geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld als maatschappelijk en juridisch probleem (samenwerking opvang, politie, MO etc.)
- Na 2000: meer gesproken van geweld in afhankelijkheidsrelaties
 1. multidisciplinair probleem (geïntegreerde aanpak)
 2. schending mensenrechten

Veranderingen in internationale wetgeving

1979: Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen

1993: Verklaring over geweld tegen vrouwen

1995: Het Beijing Platform for Action waar 12 punten voor de verbetering van de status van vrouwen werden gepresenteerd, waaronder het bestrijden van geweld tegen vrouwen

2008: Resolutie 1820 Veiligheidsraad Verenigde Naties over geweld tegen vrouwen in conflictgebieden

2011: Het Verdrag van Istanbul over geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld

GREVIO's evaluatierapport
inzake wettelijke en andere maatregelen om uitvoering te
geven aan de bepalingen van het Verdrag van de Raad van
Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld
tegen vrouwen en huiselijk geweld (het Verdrag van
Istanbul)

Nederland

- Nog onvoldoende kennis over gendersensitief beleid
- De rol van gender in het begrijpen van geweld tegen vrouwen onderbelicht
- Nog onvoldoende kennis over nieuwe vormen, van online (seksueel) geweld

Veilig Thuis en Sterk Huis maken vuist tegen femicide

Nieuwsbericht | 11-10-2021 | 10:58

**STOP
GEWELD
TEGEN
VROUWEN**

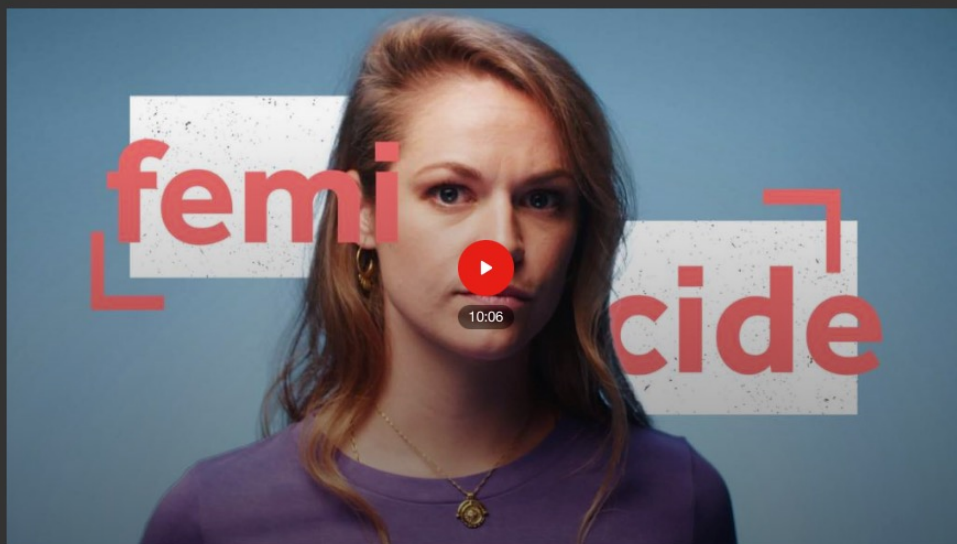

Orange the World: Dansen op de Dam

Locatie: De Dam in Amsterdam

Datum: 28 november, 2021

Tijd: 12:00

NOS op3

NOS OP3 · ZA 23 OKTOBER, 08:00

Moord op vrouwen omdat ze vrouw zijn

Tot slot...

“Dear Daddy” (CARE Norway)

<https://www.youtube.com/watch?v=dP7OXDWof30>

BEDANKT

Voor meer
informatie:

s.bouma@atria.nl

www.atria.nl/atria/eng

@AtriaNieuws

atriakennisinstituut

Institute on
Gender Equality and
Women's History

atria